

Gemeenteraad - openbare zitting

Uittreksel uit het verslag van de vergadering van 17 december 2025

Zijn aanwezig:

Filip Vervaeke, voorzitter van de gemeenteraad

Rutger De Reu, burgemeester

Jan Vermeulen, Sofie D'hondt, Nathalie Lambrecht, Johan Cornelis, Marleen Vanlerberghe, Bart Van Thuyne, Bruno Dhaenens, schepenen

Conny De Spiegelaere, schepen, voorzitter BCSD

Annick Verstraete, Eric Van Huffel, Freija Dhondt, Gunnar Claeys, Matthias Neirynck, Stephanie Debeurme, Olaf Evrard, Els Baart, Jan Pauwels, Bart Vermaercke, Alexander Adams, Carline De Paepe, Kristof Van den Berghe, Ortwin Depoortere, Peter Parmentier, Bram Stroobandt, Marc Cocquyt, Beatrice Thaler, An Standaert, Ilse Dobbelaere, Delphine Verschelde, Hugo Schaeck, Zoë Van Doorne, Peter De Maertelaere, gemeenteraadsleden

Ronny Vermeulen, waarnemend gemeenteraadslid

Stefanie De Vlieger, algemeen directeur

In openbare zitting vergaderd,

Retributiereglement op toegekende verzoeken tot voornaams- en naamsverandering

Regelgeving

De gecoördineerde grondwet van 17 februari 1994, artikel 173.

De wet van 18 juni 2018, in het bijzonder hoofdstuk I van titel 3, houdende diverse bepalingen inzake burgerlijk recht en bepalingen met het oog op de bevordering van alternatieve vormen van geschillenoplossing, waarbij de bevoegdheid inzake verandering van voornamen wordt overgedragen aan de ambtenaren van de burgerlijke stand en de voorwaarden en de procedure ervan worden geregeld.

De wet van 25 juni 2017 tot hervorming van regelingen inzake transgenders wat de vermelding van een aanpassing van de registratie van het geslacht in de akten van de burgerlijke stand en de gevolgen hiervan betreft, gewijzigd bij wet van 20 juli 2023.

De wet van 15 mei 1987 betreffende de namen en voornamen, gewijzigd bij in voormeld lid vermelde wet van 18 juni 2018.

De wet van 7 januari 2024 tot wijziging van het oud Burgerlijk Wetboek en het Wetboek der registratie-, hypotheek en griffierechten teneinde de procedure voor naamsverandering te versoepelen.

Het decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen, artikel 41, 2de lid, 14°, over de bevoegdheden van de gemeenteraad.

Het bestuursdecreet van 7 december 2018.

Omzendbrief van 27 september 2023 over de aanpassing van de geslachtsregistratie.

Bijlage

Het gemeenteraadsbesluit van 19 juni 2025 over het retributiereglement ter invordering van fiscale en niet-fiscale ontvangsten.

Het gemeenteraadsbesluit van 19 december 2019 over het retributiereglement op toegekende verzoeken tot voornaamsveranderingen.

Motivering

Uit artikel 3, paragraaf 2 vierde en vijfde lid van de wet van 18 juni 2018 en artikel 170, paragraaf 4, eerste lid van de Grondwet blijkt dat de gemeenteraad in alle autonomie kan beslissen de verzoeken tot voornaamsverandering of voornaamsverandering, aanvaard door de burgerlijke stand, te onderwerpen aan een retributie.

Voornaamsverandering of toevoeging voornaam

Overeenkomstig artikel 170, paragraaf 4, tweede lid van de Grondwet voert de wetgever restricties door in twee gevallen:

1. de retributie verschuldigd door transgenders mag niet meer dan 10% van het door de gemeente vastgestelde gewone tarief overschrijden;
2. personen van vreemde nationaliteit die een verzoek tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit hebben ingediend en geen voorna(a)m(en) hebben bij het verzoek tot voornaamstoevoeging, zijn vrijgesteld van enige retributie om dat te verhelpen daar zij reeds onderworpen zijn aan de betaling van een registratierecht van 1.000,00 euro, voorafgaandelijk aan het onderzoek tot verkrijging van de Belgische nationaliteit.

"One shot" naamsverandering

Vanaf 1 juli 2024 heeft elke meerderjarige of ontvoogde minderjarige Belg of erkende vluchteling of staatloze de mogelijkheid om bij de ambtenaar van de burgerlijke stand **eenmalig** een verklaring tot naamsverandering af te leggen om de naam te dragen van de ouder van wie hij de naam niet draagt of een combinatie van de naam van zijn beide ouders.

De eenmalige naamsverandering van een ouder geldt ook voor zijn minderjarige niet-ontvoogde kinderen die geheel of ten dele (enkelvoudige of dubbele) naam dragen en die Belg zijn, erkend vluchteling of staatloze. Voor deze kinderen jonger dan 12 jaar op het moment van het verzoek geldt de naamsverandering van de ouder zonder meer. Kinderen ouder dan 12 jaar moeten op het moment van het verzoek toestemmen met de naamsverandering in aanwezigheid van de ouders of van de wettelijke vertegenwoordiger. Voor meerderjarige of ontvoogde minderjarigen geldt de naamsverandering niet.

Gelet op de huidige en toekomstige uitdagingen waarvoor de stad staat, is het aangewezen om retributies in te voeren die minimaal kostendekkend zijn en bijdragen aan een duurzaam financieel beleid.

De tarieven dienen in billijkheid vastgesteld te worden, zodat er een duidelijk verband is tussen het bedrag van de retributie en het werk dat voor de dienst burgerzaken gepaard gaat met de aanvraag van voornaamsverandering of naamsverandering.

Het is evident dat het bedrag van de retributie en de inning ervan bij het indienen van het verzoek en niet a posteriori, een directe invloed kunnen hebben op het aantal ingediende verzoeken en van aard zijn een zekere lichtzinnigheid in hoofde van de verzoeker te vermijden.

Volgende aanvragen kan men gelet op de reden van de aanvraag als zwaarwichtig en weloverwogen beschouwen waarvoor het evident is om het bedrag van de retributie eerder bescheiden te houden:

- aanvraag voornaamswijziging door transgender;
- eenmalige aanvraag tot naamswijziging;

Er wordt voorgesteld om de tarieven als volgt vast te stellen:

- 300 euro: gewone aanvraag voornaamsverandering
- 30 euro: voornaamsverandering aangevraagd door een transgender
- 30 euro: naamsverandering

Deze tarieven worden vanaf 2027 jaarlijks geïndexeerd.

Financiële gevolgen

De ontvangsten van deze beslissing zullen geboekt worden op:

meerjarenplan 2026-2031	Exploitatie
jaar	2026-2031

beleidsitem	013000 - Administratieve dienstverlening
algemene rekening	700040 - Retributies: andere administratieve stukken
kostenplaats	NAAMSWIJZ
krediet 2026	1.730 euro

Stemming over het agendapunt

Met 30 stemmen voor (Filip Vervaeke, Rutger De Reu, Jan Vermeulen, Sofie D'hondt, Nathalie Lambrecht, Johan Cornelis, Marleen Vanlerberghe, Bart Van Thuyne, Bruno Dhaenens, Conny De Spiegelaere, Eric Van Huffel, Gunnar Claeys, Matthias Neiryndck, Stephanie Debeurme, Olaf Evrard, Els Baart, Jan Pauwels, Bart Vermaercke, Alexander Adams, Carline De Paepe, Ortwin Depoortere, Marc Cocquyt, Beatrice Thaler, An Standaert, Ilse Dobbelaere, Delphine Verschelde, Hugo Schaeck, Zoë Van Doorne, Peter De Maertelaere, Ronny Vermeulen), 5 stemmen tegen (Annick Verstraete, Freija Dhondt, Kristof Van den Berghe, Peter Parmentier, Bram Stroobandt)

Besluit

Artikel 1

De retributie voor verzoeken tot voornaams- en naamsverandering wordt met ingang van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2031 vastgesteld.

Artikel 2

Een kopie van dit besluit wordt aan de financieel directeur bezorgd en aan de betrokken dienst belast met de toepassing van dit reglement.

Artikel 3

Dit besluit en de inhoud ervan wordt bekendgemaakt op de webtoepassing van de stad. De toezichthoudende overheid wordt op de hoogte gebracht van de bekendmaking (artikel 286 § 1, 1° en artikel 287 en artikel 330 van het decreet lokaal bestuur van 22 december 2017 en latere wijzigingen).

Reglementen

Periode

Artikel 1

Er wordt voor een termijn aanvangend op 1 januari 2026 en eindigend op 31 december 2031 een retributie geheven op verzoeken tot voornaams- en naamsverandering.

Schuldenaar

Artikel 2

De retributie is verschuldigd door de aanvrager van de voornaams- of naamsverandering: de betrokkene zelf of zijn wettelijke vertegenwoordiger.

Tarieven

Artikel 3

De retributie wordt als volgt vastgesteld:

- 300 euro: gewone aanvraag voornaamsverandering
- 30 euro: voornaamsverandering aangevraagd door een transgender
- 30 euro: naamsverandering

Artikel 4

De retributie van 30 euro is verschuldigd bij elke aanvraag voor een voornaamsverandering die ingediend wordt door een persoon op basis van de overtuiging dat zijn voornaam niet overeenkomt met zijn innerlijk beleefde genderidentiteit.

Artikel 5

Vanaf 2027 zal de retributie jaarlijks op 1 januari geïndexeerd worden volgens onderstaande formule:

Retributie jaar X = Basistarief retributie * gezondheidsindex oktober jaar X-1 (basis 2013 = 100)
Gezondheidsindex december 2025 (basis 2013 = 100)

met volgende afrondingen : de bekomen retributie na indexering wordt afgerond naar de hogere halve euro.

Vrijstellingen

Artikel 6

Personen van vreemde nationaliteit die een verzoek tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit hebben ingediend en geen voorna(a)m(en) hebben bij het verzoek tot voornaamtoevoeging, zijn vrijgesteld van enige retributie om dat te verhelpen daar zij reeds onderworpen zijn aan de betaling van een registratierecht van 1.000 euro, voorafgaandelijk aan het onderzoek tot verkrijging van de Belgische nationaliteit.

Wijze van betaling

Artikel 7

De retributie moet contant (cash of bij voorkeur elektronisch) betaald worden bij de aanvraag van de voornaams- of naamswijziging. Een kwitantie wordt afgeleverd.

Maatregelen bij weigering van betaling

Artikel 8

Het retributiereglement van 19 juni 2025 ter invordering van fiscale en niet-fiscale ontvangsten is van toepassing op dit retributiereglement.

Artikel 9

Bij weigering of nalatigheid om de retributie te betalen, geschiedt de invordering volgens de regels van de burgerlijke rechtspleging voor het betwiste gedeelte.

Voor het niet-betwiste gedeelte van de niet-fiscale vorderingen geschiedt de invordering overeenkomstig artikel 177 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en latere wijzigingen.

Beslist in zitting van 17 december 2025

Namens de gemeenteraad

De algemeen directeur,
Stefanie De Vlieger

De voorzitter van de gemeenteraad,
Filip Vervaeke

Voor éénsluitend afschrift,
Deinze, 19 december 2025